

Sygn. akt XII Ga 451/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Sędzia: SO Marta Kowalska

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: Z-ca Kierownika Sekret. Rafał Bielski

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2015r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Akademii Wychowania Fizycznego im. B. C. w K.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 18 kwietnia 2014r. sygn. akt V GC 2655/13/S

I. oddała apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych).

Sygn. akt XII Ga 451/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 stycznia 2015 r.

Strona powodowa Akademia Wychowania Fizycznego im. B. C. w K. wytoczyła powództwo przeciwko stronie pozwanej (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł., o zapłatę kwoty 55.578,77 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty, domagając się także zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu żądania wskazała, iż w dniu 28 lipca 2009 roku zawarła z Ł. W. w ramach prowadzonych przez strony działalności gospodarczych, umowę której przedmiotem było wykonanie zadania termoizolacji budynków domów studenckich nr 1 i 2 (...) w K.. Ł. W. zobowiązał się w ramach przedmiotowej umowy do zabezpieczenia należytego jej wykonania w formie gwarancji ubezpieczeniowej w wysokości 55.578,77 zł. W razie uchylenia się od obowiązku usuwania wad i usterek ujawnionych w okresie gwarancji w wyznaczonych przez stronę powodową terminach, uzyskiwała ona uprawnienie do zastępczego usunięcia usterek lub wad za pomocą środków zabezpieczenia. Gwarancja udzielona została na okres 36 miesięcy, licząc od daty odbioru końcowego, który miał miejsce w dniu 30

grudnia 2009 roku. Na tych warunkach Ł. W. zawarł ze stroną pozwaną umowę gwarancji, której okres obejmował 1 grudnia 2009 r. do 15 grudnia 2012 r. W końcowym okresie gwarancji strona powodowa powołała komisję przeglądu gwarancyjnego i drogą listowną i mailową wezwała do uczestnictwa w przeglądzie wykonawcę robót. Przegląd odbył się w dniu 7 listopada 2012 r. i w jego wyniku stwierdzono szereg usterek opisanych w sporządzonym protokole. Wykonawcy przesłano przedmiotowy protokół wzywając go do usunięcia usterek w nim zapisanych w terminie do dnia 30 listopada 2012 roku. Z uwagi na brak reakcji, powódka ponowiła wezwanie z terminem do dnia 5 grudnia 2012 roku. Ponownie załączono do pisma protokół pokontrolny. Wobec braku jakichkolwiek działań, strona powodowa sporządziła kosztorys usunięcia przedmiotowych usterek, który opiewał na kwotę 74.142,16 zł brutto. Pismem z dnia 7 grudnia 2012 roku strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty sumy gwarancyjnej. Wezwanie spełniało wszystkie wymogi formalne wskazane w dokumencie gwarancji, w szczególności w pkt. 6 i 7. Zostało ono doręczone stronie pozwanej w dniu 13 grudnia 2012 roku, tj. w okresie obowiązywania gwarancji. Suma gwarancyjna winna zostać uiszczona w terminie 30 dni od daty otrzymania wezwania, tj. do dnia 12 stycznia 2013 roku, co nie nastąpiło pomimo kierowanych pod adresem pozwanej spółki wezwań do zapłaty.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania, kwestionując swoją odpowiedzialność co do zasady jak i wysokość szkody przedstawioną przez stronę powodową.

Podaje, iż zgodnie z wymogami gwarancji, strona pozwana zobligowana była do zapłaty sumy gwarancyjnej w terminie 30 dni od daty otrzymania wezwania do zapłaty spełniającego wymogi z pkt. 7 gwarancji. Spośród wymienionych tam wymogów złożone przez stronę powodową wezwanie obarczone było brakiem polegającym na niewskazaniu w wezwaniu do zapłaty skierowanym do zobowiązanego, sposobu usunięcia stwierdzonych wad. Poinformowany on został bowiem o usterkach, terminie ich usunięcia, brak jednakże sposobu tego działania. Zgodnie z zapisem pkt. 9 gwarancji, wezwanie skierowane do strony pozwanej, które nie spełnia wymogów uważa się za bezskuteczne. Nadto podniosła, iż roszczenie strony powodowej mogło powstać dopiero z chwilą ustalenia kosztów usunięcia wad.

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2014 r., sygn. akt V GC 2655/13/S, uwzględniając powództwo w całości zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 55.578,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.396 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Przedstawiając podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji wskazał, że w sprawie bezspornym był m.in. fakt zawarcia w dniu 28 lipca 2009 roku przez stronę powodową oraz Ł. W. w drodze przetargu nieograniczonego, umowy o wykonanie termoizolacji budynków domów studenckich nr 1 i 2 Akademii Wychowania Fizycznego w K. oraz okoliczność udzielenia przez stronę pozwaną w dniu 22 lipca 2009 roku gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek w związku z wiążącą wykonawcę ze stroną powodową umową. Na tej podstawie gwarant zobowiązał się bezwarunkowo i nieodwołalnie do zapłaty stronie powodowej należności określonych w pkt. 2 gwarancji do kwoty 55.578,77 zł. Zabezpieczała ona roszczenie strony powodowej z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie gwarancji, po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego, na zasadach określonych w umowie, jeśli roszczenie takowe nie zostanie zaspokojone przez zobowiązanego. Obowiązywała od dnia 1 grudnia 2009 roku do dnia 15 grudnia 2012 roku. Ponadto niespornym było nieusunięcie wad ujawnionych w okresie gwarancji przez Ł. W. oraz odmowa wypłaty sumy wynikającej z gwarancji ubezpieczeniowej przez ubezpieczyciela.

Sąd I instancji ustalił zaś na podstawie niekwestionowanych przez strony dokumentów, iż w dniu 30 października 2012 roku strona powodowa skierowała do Ł. W. drogą mailową oraz listem poleconym informację o powołaniu komisji przeglądu gwarancyjnego końcowego remontu elewacji domów studenckich, wzywając wymienionego do uczestnictwa w spotkaniu komisji w dniu 7 listopada 2012 roku. W dniu 7 listopada 2012 roku sporządzony został protokół z przeglądu gwarancyjnego elewacji domów studenckich, w którym zapisany został szereg ujawnionych usterek, wraz w niektórych przypadkach ze wskazaniem sposobu ich usunięcia jak np. „przemalować elewację szczytową”. Przedmiotowy dokument wobec nieobecności Ł. W. podczas jego sporządzenia doręczony mu został kilkukrotnie, drogą mailową oraz listem poleconym, wraz z wezwaniem do usunięcia wad w terminie początkowo

do dnia 30 listopada 2012 roku, a ostatecznie do dnia 5 grudnia 2012 roku. Pisma te wraz z protokołem z przeglądu gwarancyjnego elewacji domów studenckich zostały odebrane przez Ł. W., co wymieniony potwierdził dwukrotnie własnoręcznym podpisem. W dniu 4 grudnia 2012 roku strona powodowa sporządziła kosztorys usunięcia usterek z protokołu przeglądu gwarancyjnego elewacji do umowy z dnia 28 lipca 2009 roku, opiewający na kwotę 74.142,16 zł. Zgodnie z pkt. 7 dokumentu gwarancji, aby wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej odniosło skutek, winno ono być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie gwarancji, nie później niż 90 dni od daty powstania należności, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności. Należy do niego dołączyć pisemne oświadczenie ze zobowiązany pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek nie zaspokoił roszczeń beneficjenta, potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad i sposób i termin ich usunięcia wraz z potwierdzeniem nadania oraz dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty. Strona powodowa do wezwania do zapłaty skierowanego do strony pozwanej dołączyła dokumenty wykazujące umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem, skierowała wezwanie w określonym terminie, załączyła ponadto wezwania do zapłaty kierowane do Ł. W. wraz z protokołem z przeglądu gwarancyjnego oraz potwierdzeniem ich wysłania, a także kosztorys zastępczego usunięcia wad.

W zakresie oceny prawnej ustalonych okoliczności Sąd I instancji podkreślił, że kluczowym dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie czy wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej spełniało wymogi określone w dokumencie gwarancji w szczególności, czy strona powodowa wykonała pkt 7b gwarancji, tj. skierowała do wykonawcy wezwanie do usunięcia wad ze wskazaniem ich niwelacji. Uwzględniając, iż gwarancja została ustanowiona dla zabezpieczenia należytego wykonania umowy o roboty budowlane, która wiąże się z koniecznością posiadania przez wykonawcę pewnej elementarnej wiedzy techniczno-budowlanej, Sąd I instancji stwierdził, że to wykonawca winien dysponować szczegółową wiedzą jak poprawnie wykonać elewację budynku oraz jakie prace się z nią nierozzerwalnie wiążą. Zamawiający takiej wiedzy często nie posiada. Podkreślił, iż w tym kontekście należy oceniać m.in. także i wymóg gwarancji ubezpieczeniowej, polegający na wskazaniu zobowiązanemu do usunięcia wad sposobu ich niwelacji. Sąd Rejonowy odnotował, że w sporządzonym przez komisję kontrolną protokole, wskazane zostały zaś poszczególne ujawnione usterki, w szczególności wyodrębniono przecieki pod parapetami, zamakanie elewacji, łuszcząca się farbę, odpadnięcie uszczelnienia, braki wyprofilowania masy bitumicznej, oderwanie się parapetu. Polecono przemalowanie elewacji w miejscach występowania plam i wykwitów, wskazano na brak uszczelnienia wlotu drutu odgromowego do rur PCV. Sąd I instancji ocenił, że wobec precyzyjnego określenia stwierdzonych usterek, polecenia konkretnego sposobu usunięcia tych wad, w przypadku których można by zastosować różne rozwiązania, charakteru stwierdzonych wad, można przyjąć, iż w rzeczywistości sposób usunięcia stwierdzonych wad nie był problematyczny z punktu widzenia gwaranta jakości prac. Tym samym nie budząc wątpliwości w zakresie części prac, a także będąc w części wskazanym wprost, sposób usunięcia wad pojawił się w wezwaniu skierowanym do zobowiązanego. Sąd I instancji ponadto odnosząc się do zarzutów strony pozwanej w zakresie niewykazania wysokości kosztów zastępczego wykonania prac gwarancyjnych podkreślił, że strona powodowa sporządziła kosztorys a niezależnie od tego wskazał, iż z dokumentu gwarancji nie wynikała konieczność sporządzenia takiej wyceny.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. obciążając nimi stronę pozwaną jako stronę przegrywającą.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości. Rozstrzygnięciu Sądu I instancji zarzuciła naruszenie prawa procesowego- art. 233 k.p.c. poprzez dowolną interpretację zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności poprzez domniemanie, że wskazanie wad i usterek jest tożsame ze wskazaniem sposobu ich usunięcia. Podniosła także zarzut naruszenia prawa materialnego a to art. 353⁽¹⁾ k.c. w zw. z ust. 7 i 9 Gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek nr (...) z dnia 22 lipca 2009r. poprzez uznanie, iż wezwanie do zapłaty wraz z załącznikami kierowane do zobowiązanego jest skuteczne, podczas gdy nie spełnia ono wymogów formalnych określonych w gwarancji, gdyż nie określono w nim sposobu usunięcia wad i usterek. Zdaniem pozwanego nie został dopełniony warunek formalny wymagany ust. 7 gwarancji, tym samym nie ziścił się obowiązek gwaranta do wypłaty określonej gwarancją kwoty.

W oparciu o powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę wyroku Sądu I instancji i oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji strona skarżąca stwierdziła, że nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I Instancji, iż wymienienie wad i usterek jest jednoznaczne ze wskazaniem sposobu ich usunięcia. Jednocześnie twierdzenia powoda, jak i Sądu I Instancji, iż wykonawca (zobowiązany) jako profesjonalny podmiot zna zasady sztuki budowlanej, wobec czego domniemywa się, że ma wiedzę jak usunąć wady i usterki, a tym samym spełniony zostaje warunek formalny wskazania sposobu usunięcia wad i usterek świadczy o niezrozumieniu istoty gwarancji ubezpieczeniowej. Strona pozwana podkreśliła, że z charakteru gwarancji wynika, iż wymogi formalne są jedynymi, które beneficjent musi spełnić, aby skorzystać z przysługującego mu prawa, dlatego ich dopełnienie przez beneficjenta ma zasadnicze znaczenie i nie może być w żaden sposób bagatelizowane. Wymogi muszą być spełnione w sposób literalny - wręcz formułkowy. Niedopuszczalne jest tworzenie domniemań w tym zakresie. Strona apelująca podkreśliła, że wymagania formalne nie są bezcelowe, gdyż zabezpieczają interes gwaranta, który jest zobowiązany do spełniania świadczenia w sposób bezwarunkowy i nieodwołalny oraz dysponuje roszczeniem do zleceniodawcy gwarancji o zwrot wypłaconej sumy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się niezasadna.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji oraz podziela ocenę prawną przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Rejonowy ocenił przedstawione przez stronę powodową dokumenty w sposób odpowiadający zasadzie swobodnej oceny i wbrew zarzutom apelacji nie oparł rozstrzygnięcia o wnioski dowolnie wysnute z materiału dowodowego. Podkreślenia wymaga okoliczność, iż strona pozwana błędnie argumentuje, iż Sąd ten na zasadzie domniemania uznał, że wskazanie wad i usterek jest tożsame ze wskazaniem sposobu ich usunięcia. Wniosek bowiem o tym, iż na podstawie treści „Protokołu przeglądu gwarancyjnego elewacji w domach studenckich nr 1 oraz nr 2 Akademii Wychowania Fizycznego im. B. C. w K.” możliwym było ustalenie sposobu usunięcia opisanych w tym dokumencie wad zrealizowanych robót budowlanych opiera się na ocenie treści tego dokumentu w zakresie opisu usterek oraz okoliczności dotyczących stron postępowania.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasadnicze znaczenie ma właśnie fakt, że charakter stwierdzonych w tym dokumencie usterek, które zostały opisane w sposób jednoznaczny i precyzyjny, skutkowało tym, iż nawet skierowanie żądania ich usunięcia do przeciętnej osoby prowadziłoby do sytuacji, w której adresat takiego oświadczenia woli miałby świadomość w jaki sposób należy je usunąć. Pomijając, bowiem fakt, iż w protokole tym wprost wskazano, że należy przemaalować określone części elewacji budynków, to oczywistym jest, że usunięcie usterki polegającej na braku uszczelnienia wokół drutu odgromowego do ruty PCV czy odpadnięcie uszczelnień na styku posadzki loggi i jej obróbek blacharskich wymaga uzupełnienia brakujących materiałów, zaś wady polegającej na stwierdzonych przeciekach przez parapety okienne- odpowiedniego uszczelnienia ścian lub elewacji w miejscu ich montażu. Nie może budzić także wątpliwości, iż w sytuacji, gdy jako wadę wykonanych robót wymienia się oderwanie jednego z parapetów okiennych to sposobem jej usunięcia jest jego ponowny, prawidłowy montaż, zaś usterkę polegającą na łuszczeniu się farby olejnej na elementach stalowych balustrad loggi należy usunąć poprzez ich ponownie wymalowanie zgodnie ze sztuką budowlaną.

W tych okolicznościach należy stwierdzić, iż skierowane do wykonawcy wezwania do usunięcia wad wraz z protokołem, w którym wady te zostały opisane, realizowało również wymóg wskazania w treści tych wezwań sposobu ich usunięcia, skoro niezależnie od tego, że konieczność przeprowadzenia określonych prac została wyartykułowana wprost, to każdy rozsądny odbiorca takiego oświadczenia po zapoznaniu się z jego treścią musiał uświadamiać sobie w jaki sposób opisane usterki należało usunąć. Tym bardziej treść roszczenia strony powodowej w tym zakresie uświadamiać musiał sobie wykonawca będący profesjonalistą, który winien dysponować odpowiednią wiedzą techniczno-budowlaną.

Należy podkreślić, iż weryfikując treść wezwania do usunięcia wad nie można ograniczać się jedynie do jego warstwy językowej, zapominając o tym, że jest to oświadczenie woli kierowane do określonego podmiotu, którego treść nie zawsze ogranicza się wyłącznie do tego co zostało w nim wyraźnie stwierdzone.

W konsekwencji zaprezentowanego powyżej stanowiska za bezzasadny należało uznać także zarzut naruszenia ust. 7 i 9 wystawionej przez stronę pozwaną gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek, poprzez uznanie skuteczności skierowanego przeciwko gwarantowi wezwania do zapłaty mimo rzekomego braku spełnienia przez beneficjenta gwarancji warunków formalnych, co do treści skierowanego do wykonawcy wezwania do usunięcia wad.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia jego praw i celowej obrony (koszty procesu), obejmujące m.in. wynagrodzenie pełnomocnika procesowego strony reprezentowanej przez adwokata bądź radcę prawnego. Zasądzona od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwota 1.800 zł stanowi zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym ustalonych w wysokości stawki minimalnej określonej według § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

s.ref. SSR A. Węglowska